

JOGORVOSLATI AKTUALITÁSOK

Dr. Horváth Éva, közbeszerzési biztos, Közbeszerzési Hatóság
DOI: 10.37371/KEP.2022.7.2

A Közbeszerzési Értesítő Plusz jelen számában ismertetett határozat és a Döntőbizottság e határozatának bírósági felülvizsgálata során született bírósági ítélet a jogorvoslati kérelem érdemi vizsgálatának akadályát képező elkésettség kérdésével foglalkozik. A bíróság ítélete szerint a Döntőbizottság végzése megfelelt a Kbt.-nek, és nem fosztotta meg a felperest a jogorvoslati jogától. A jogorvoslati jog a jogszabályi követelmények betartása mellett gyakorolható, a jogvesztő jogorvoslati határidő elmulasztásának jogkövetkezményét a Döntőbizottság köteles volt levonni.

A Döntőbizottság D.360/20/2021. számú határozata

A jogorvoslati ügygel érintett tárgyak: A Döntőbizottság megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem elkésett, többszörös tudomásszerzés nem lehetséges, az érdemi elbírálásnak eljárási jogi akadálya áll fenn.

Tényállás

Az ajánlatkérő (kötségvetési szerv) a Kbt. Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított tabletároló szekrények beszerzése árubeszerzés tárgyában a 2020. június 24-én feladott ajánlati felhívással.

A felhívás tartalmazta a kötelező tartalmi elemeket, a közbeszerzés ismertetését, az értékelési szempontokat.

A felhívás szerint a közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos.

A felhívás alapján « szakmai ajánlatot kell benyújtani a Kb.dok. II.4.A)13) pontja szerint ».

A dokumentáció II. Útmutató c. pont 4. A) pontjában a bírálat első szakaszához, valamennyi ajánlattevő által csatolandó dokumentumok között az ajánlatkérő megjelölte a szakmai ajánlatot.

Az ajánlatkérő kiegészítő tájékoztatást nyújtott, melyben többek között közölte:

„11. kérdés

A megjelölt CE minősítésnek az ajánlattételkor rendelkezésre kell állnia vagy a leszállítandó termékeknek kell rendelkeznie ezzel a tanúsítvánnyal?

Válasz:

A megjelölt CE minősítésnek ajánlattételkor már rendelkezésre kell állnia, ajánlatkérő ellenőrzi a meglétét a bírálati szakasz során. A későbbi minősítés nem elfogadható, mivel annak hiánya érinti a szerződés teljesítését.”

A jelen ismertetés szerint S Kft. (a továbbiakban: érdekelt) előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, amelyben kérte az ajánlatkérőt, hogy a kiegészítő tájékoztatás 11. kérdésére adott válaszát úgy módosítsa, hogy a teljesítésig kell, hogy az eszköz CE minősítéssel rendelkezzen, mely minősítés megléte a teljesítés elfogadásának/igazolásának feltétele.

Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre érdemi választ nem adott, arra hivatkozott, hogy a kérelem a Kbt. 80. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint elkésett.

A 2020. augusztus 5. napi ajánlattételi határidőben az EKR rendszerben felbontásra kerültek az ajánlatok. A bontási jegyzőkönyv szerint a 2. részre 10 db ajánlatot nyújtottak be.

Az érdekelt az ajánlatában csatolta a kitöltött ajánlati táblázatot, amelyen megjelölte a megajánlott terméket. A megajánlott termék gyártója a kérelmező. Az ajánlat tartalmazta a megajánlott termék gyártói adatlapját.

Az ajánlatkérő felvilágosításkérést küldött az ajánlattevők részére, melyben az érdekelt 2. részre benyújtott ajánlata vonatkozásában a közbeszerzési dokumentum II.4.A) 12) pontjában előírt szakmai ajánlat körében közölte, hogy az áru megfelelésének igazolásakor a dokumentumban tételesen jelezni kell, hogy a gyártói dokumentációkon hol (oldalszám, bekezdés, vagy bármilyen hivatkozás, ami egyértelmű) található az az információ, ami a megfelelést egyértelműen igazolja, valamint a hivatkozott gyártói dokumentációk publikus, online módon történő elérhetőségét is meg kell

adni. Kérte, hogy az érdekelt adjon felvilágosítást a megajánlott termék gyártójáról a megajánlott termék gyártói dokumentációja publikus, online elérhetőségének megadásával.

Az érdekelt megküldte a felvilágosítását, melyben nyilatkozott, hogy a megajánlott termék gyártója maga az érdekelt gazdasági társaság, a termék származási országa Magyarország, a termék publikus, online elérhetőségét közölte, és csatolta a fenti oldal képernyőfotóját, továbbá benyújtotta az oldalon fellelhető termék dokumentumot is.

Az ajánlatkérő további felvilágosítást kért az érdekelttől, kérte az ajánlat megfelelőségének a Kbt. 69. § (1) - (2) bekezdésben meghatározott ellenőrzése érdekében pótlólag benyújtani az ajánlattevő által gyártott vagy forgalmazott továbbfejlesztendő/átalakítandó termék CE tanúsítványát, valamint az ajánlatban megajánlott termék CE tanúsítványát.

Az érdekelt felvilágosításában közölte, hogy a megajánlott termék az ajánlat benyújtásakor rendelkezett CE tanúsítvánnyal, amelyet mellékletként csatolt. Ajánlatkérő felhívásának megfelelően szintén mellékelte az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgált termékre vonatkozó EU megfelelőségi nyilatkozatot - CE tanúsítványt (EC Declaration of Conformity).

Az érdekelt csatolta az MSZ EN ISO/IEC 17050-1:2021 szabványnak megfelelően a termék gyártójaként és forgalmazójaként kiállított EU Megfelelőségi nyilatkozatot (CE) arról, hogy a megajánlott termék megfelel a nyilatkozatban felsorolt jogszabályoknak és szabványoknak.

Az ajánlatkérő indokoláskéréssel fordult az érdekelthez, mert megállapította, hogy az ajánlat - a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel - aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében.

Kérte, hogy az érdekelt mutassa be, hogyan számította ki a megajánlott ellenszolgáltatás összegét, az milyen költségelemeket foglal magában, különös figyelemmel az ajánlatkérő által megjelölt költségelemekre.

Az érdekelt benyújtotta az árandokolását.

Az ajánlatkérő arról tájékoztatta a kérelmezőt, hogy a 2. részre benyújtott ajánlatát érvénytelenné nyilvánította a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján, tekintettel arra, hogy az árandokolása nem tartalmazta „az átalakítás és

továbbfejlesztés alapjául szolgáló termék átalakításának, továbbfejlesztésének, kialakításának és gyártásának költségét” alátámasztó táblázatot.

Egy sikertelen előzetes vitarendezést követően az érdekelt jogorvoslati eljárást kezdeményezett, és annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő jogsértően nyilvánította érvénytelenné a 2. közbeszerzési részre benyújtott érdekelti ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján. Az érdekelt azt sérelmezte, hogy az ajánlatkérő a fennálló ténybeli és jogi helyzetre tekintettel nem választhatta jogszerűen az e) pont szerinti érvénytelenségi jogalapot, továbbá az ajánlatkérő jogsértően mellőzte az érdekelt árandokolásának érdemi vizsgálatát. Az érdekelt szerint az ajánlatkérő kizárólag arra építette a döntését, hogy az érdekelt nem csatolta az árandokolásban saját maga által hivatkozott mellékletet, az átalakítás és továbbfejlesztés alapjául szolgáló eszköz beszállítójától kapott árajánlatot. Az ajánlatkérő tehát nem döntött arról, hogy az árandokolása ténylegesen elfogadható-e, megfelelően indokolta-e azt, hogy a szerződés a megajánlott ellenszolgáltatásért teljesíthető.

A jogorvoslati ügyet lezáró D.30/24/2021. számú határozatában a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (1) bekezdésének e) pontjára tekintettel megsértette a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését, valamint a Kbt. 72. § (3) bekezdését azzal, hogy anélkül nyilvánította érvénytelenné az érdekelt ajánlatát, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerinti érdemi vizsgálatot elvégezte volna.

Az ajánlatkérő az érdekelt ajánlatát ténylegesen és kizárólag abból az okból nyilvánította érvénytelenné, hogy az általa kért, és az érdekelt által megígért beszállítói árajánlatot nem csatolta az árandokolásához. Az ajánlatkérő az indokolás tartalmával, elfogadhatóságával kapcsolatosan semmilyen megállapítást nem tett. Annak ellenére sem biztosította a beszállítói árajánlat utólagos csatolását az érdekelt számára, hogy az - állítása szerint - feltétlenül szükséges az indokolás objektív alátámasztásához. Az ajánlatkérő az érdekelt számára a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerinti kiegészítő indokolás lehetőségét sem biztosította, amelynek keretében adott esetben további, objektívnek tekintett bizonyítékok csatolhatók lettek volna. A Döntőbizottság megállapította, hogy a jogorvoslati eljárásban a felek között nem volt vitás, hogy e dokumentum becsatolását az ajánlatkérő sem az ajánlati felhívásban, sem az egyéb közbeszerzési dokumentumokban nem

írta elő. Az ajánlatkérő az ajánlat jogszabálynak való nem megfelelőségét állapította meg, amelyet utólag azzal indokolt, hogy az árindokolás e hiányosságára tekintettel nem volt alkalmas arra, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 73. § (2) bekezdésében előírt kötelezettségének eleget tegyen. Az ajánlatkérő kizárólag az érdekelt részére kiadott árindokolás-kérésben jelölte meg az árajánlatot az indokoláshoz csatolandó dokumentumként. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárásban arra hivatkozott, hogy nem talált jogszerű lehetőséget arra, hogy a becsatolni elmulasztott dokumentum benyújtására ismételten felhívja a kérelmezőt. Analógiaként hivatkozott a Kbt. 71. § szerinti hiánypótlás szabályaira, amelyek értelmében tiltott valamely hiányra újabb hiánypótlást előírni.

A Döntőbizottság megállapította, hogy mivel az ajánlatkérő egy, az indokolás részeként funkcionáló dokumentumot jelölt meg az érvénytelenség ténybeli okaként, a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja szerinti érvénytelenségi jogalap nem volt alkalmazható, ezért az ajánlatkérő jogsértően állapította meg ezen jogi indokból az érdekelt ajánlatának érvénytelenségét. A Döntőbizottság rámutatott arra, hogy az ajánlatkérő köteles a Kbt. 72. § (3) bekezdésében előírt ellenőrzési kötelezettségének eleget tenni és döntenie arról, hogy az indokolás elfogadható-e.

A Döntőbizottság a megállapított jogsértésre tekintettel megsemmisítette az érdekelt ajánlatának érvénytelenségét megállapító döntést, valamint a 2. közbeszerzési részben ezt követően meghozott valamennyi ajánlatkérői döntést. A D.30/24/2021. számú határozat bírósági felülvizsgálatát nem kérték, az végleges.

Az ajánlatkérő a fentieket követően felvilágosításkérésekkel fordult az érdekelthez, melyben kérte a Kbt. 71. § (1)-(2) bekezdése alapján a megajánlott termék műszaki megfelelőségének alátámasztását.

Az érdekelt benyújtotta a felvilágosításokat.

Az ajánlatkérő tájékoztatta az érdekeltet, hogy a 2. részre benyújtott ajánlatát érvénytelenné nyilvánította az előírt műszaki kritériumoknak való nem megfelelés miatt.

Az érdekelt előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az ajánlatát érvénytelenné nyilvánító döntés ellen.

Az ajánlatkérő felvilágosításkérést követően az érdekelt 2. részre benyújtott ajánlatának érvénytelenségét megállapító döntését visszavonta.

Az ajánlatkérő újabb felvilágosítás kéréssel fordult az érdekelthez, melyben kérte a megajánlott termék CE megfelelőségével kapcsolatosan az érdekelt felvilágosítását.

Az érdekelt benyújtotta a felvilágosítását.

Az ajánlatkérő megküldte az eljárás 2. részének összegezését az ajánlattevők részére, melyben mind a kérelmező, mind az érdekelt ajánlatát érvényesnek nyilvánította, nyertesként az érdekeltet jelölte meg.

A kérelmező – a kérésére engedélyezett – iratbetekintés keretében megtekintette az érdekelt szakmai ajánlatát, árindokolását, kiegészítő árindokolását.

A kérelmező előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, melyben az alábbiak szerint vitatta az érdekelt 2. részre benyújtott ajánlatának érvényességét:

« 1) A nyertesnek kihirdetett ajánlattevő által megajánlott termék – véleményünk szerint – nem felelt meg az ajánlati, ajánlattételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Ezzel összefüggésben előzetesen elő kívánjuk adni, hogy a tisztázó kérdések során az ajánlattevő kísérlet tett ugyan a megajánlott termék műszaki előírásnak történő megfelelését tisztázni, ugyanakkor a megadott válaszok alapján – álláspontunk szerint – nem sikerült az ajánlattevőnek olyan egyértelmű ajánlatot adnia, amely alapján egyértelműen megállapítható lenne valamennyi, az ajánlatkérő által előírt és elvárt szakmai követelmények teljesítése. Ennek alapján a T. Ajánlatkérőnek az ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek kellett volna nyilvánítania.

2) A nyertesnek kihirdetett ajánlattevő ajánlatának benyújtása során tehát 2020 augusztusában – meglátásunk szerint – még nem rendelkezett olyan megajánlható termékekkel, amelyek megfeleltek volna a T. Ajánlatkérő által az ajánlati, ajánlattételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek. Ezzel összefüggésben elő kívánjuk adni, hogy a több alkalommal is kiküldött felvilágosításkérések és az azokra adott vála-

szokból egyértelműen megállapítható, hogy a termékek az előírtaknak már a megajánlás során sem tettek eleget, továbbá az árendokolás alátámasztása folyamán számos, a kötelező tartalmi elemek meglétének alátámasztásaként nem került benyújtásra olyan dokumentum sem, amely pontosan, az ajánlattétel időpontjában az adott ajánlat megfelelő megalapozottságát igazolta volna. Ennek megfelelően álláspontunk szerint olyan ajánlat került elfogadásra, amely ún. biankó ajánlatnak minősül, így azt érvénytelennek kellett volna nyilvánítania Ajánlatkérőnek, a fenti jogszabályhelyre történő hivatkozással.

3) A nyertesnek kihirdetett ajánlattevő a felvilágosításkérések folyamán a válaszaiban láthatóan folyamatosan a felvilágosításkéréshez próbálta igazítani válaszait és alátámasztó dokumentumait is. A megadott válaszokból – álláspontunk szerint – még akaratlanul is az eredeti megajánlását folyamatosan módosította (lásd megajánlott termékek jellemzői, alkotórészeire adott válaszok, bemutatott – és véleményünk szerint – a fizikai paramétereknek való megfelelést továbbra is nyitva hagyó fényképek), amely szintén nem felel meg a Kbt. vonatkozó előírásainak, így felmerül az ajánlati köztetés megsértése és az ajánlat módosításának lehetősége is. E körülmények alapján a T. Ajánlatkérőnek az ajánlatot a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelennek kellett volna nyilvánítania. »

Az ajánlatkérő elutasította a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét.

A jogorvoslati kérelem

A kérelmező a jogorvoslati kérelmében 4 kérelmi elemben annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő jogsértően bírálta el érvényesnek a nyertes érdekelt ajánlatát. Megsértett jogszabályhelyként a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését és a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontját jelölte meg. A kérelmező indítványozta a jogsértés megállapítását, a 2. részt lezáró döntés megsemmisítését, és az ajánlatkérő marasztalását a jogorvoslati eljárás költségeiben.

Az ajánlatkérő észrevétele

Az ajánlatkérő elsődlegesen a jogorvoslati eljárás megszüntetését kérte a kérelem elkészítésére hivatkozva. Másodlagosan a jogorvoslati kérelem elutasítását kérte, mivel álláspontja szerint jogszerűen bírálta el a nyertes érdekelt ajánlatát, és állapította meg az érvényességet.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

A Döntőbizottság a végzésében a jogorvoslati eljárást megszüntette.

A végzés indokolása a következőket tartalmazta:

A jogorvoslati eljárásban a közbeszerzési eljárás megkezdésének időpontjában, 2020. június 24. napján hatályos közbeszerzési szabályokat, és a kérelem benyújtásának időpontjában, 2021. július 30-án hatályos eljárási jogi szabályokat kell alkalmazni.

A jogorvoslati kérelmében a kérelmező annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérő jogsértően nyilvánította érvényessé a nyertes érdekelt ajánlatát. Érdemben arra hivatkozott, hogy a szakmai ajánlat szerint megajánlott eszköz nem felel meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban előírt ajánlattételi feltételeknek. Másodlagosan azzal indokolt, hogy az ajánlatkérő nem tett eleget a tisztázási, felvilágosításkérési kötelezettségének.

A Döntőbizottság elsődlegesen rögzítette, hogy az Ákr. 38. §-a alapján a kérelmet tartalma szerint vizsgálta. Erre tekintettel a Döntőbizottság a kérelem tartalma alapján a vélt jogsérelem megjelölt ténybeli okai alapján elkülönített egyes kérelmi elemeken belül az érvényességi vizsgálat és az annak eredményeként meghozott döntés jogszerűségének vizsgálatát egy egységként határozta meg.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő és az érdekelt elkésztési kifogására figyelemmel vizsgálta, hogy a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának eljárási jogi feltételei teljeskörűen fennállnak-e. Az ajánlatkérő és az érdekelt arra hivatkoztak, hogy nem vehető figyelembe a kérelmező által a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpontja alapján megjelölt tudomásszerzési időpont, mivel a megjelölt konkrét ténybeli indokok alapján nem vitatta a kérelmező a nyertes ajánlat érvényességét az előzetes vitarendezési kérelmében. Az iratbetekintéshez kötött Kbt. 148. § (7) bekezdés c) pontja szerinti tudomásszerzési időponttól számítottan pedig a jogorvoslati határidő lejártá után került előterjesztésre a kérelem.

A jogorvoslati kérelemben a kérelmező kifejezett nyilatkozatban nem jelölte meg a jogsértő esemény időpontját, ugyanakkor tartalmában a bírálat jogszerűségét, a nyertes ajánlat érvényességét sérelmezte, és az eljárást lezáró döntés megsemmisítését indítványozta.

A kérelme hiánypótlásában úgy nyilatkozott, hogy a jogsértés az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasszal valósult meg, erre tekintettel a jogsértő esemény megtörténtének időpontjaként az ajánlatkérői álláspont közlésének napját, 2021. július 21-ét jelölte meg. Arra hivatkozott, hogy vitarendezési kérelmében arra hívta fel az ajánlatkérőt, hogy újra vizsgálja meg az érdekelt szakmai ajánlatának műszaki megfelelőségét, jogszerűen végezze el a bírálatot, és ennek megfelelően állapítsa meg a nyertesnek hirdetett ajánlat érvénytelenségét. A kérelmező állítása szerinti a jogsértés abban áll, hogy az ajánlatkérő fenntartotta, nem módosította az összegezésben rögzített döntését a vitarendezési kérelemben foglaltaknak megfelelően.

A Döntőbizottság hangsúlyozta, hogy a jogorvoslati kérelem benyújtására nyitva álló határidők jogvesztőek, ezért a kezdőidőpont meghatározásánál különös jelentőséggel bír a jogsértő esemény időpontjának, valamint a tudomásszerzési időpont helyes beazonosítása.

Az ajánlatkérő a Kbt. 79. § (1) bekezdésében előírtak alapján köteles formális döntést hozni a közbeszerzési eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről, valamint az ajánlattevő ajánlatának érvénytelenné nyilvánításáról, amely tényről és a döntés részletes indokáról írásban köteles tájékoztatni az ajánlattevőt a törvényben meghatározott határidőn belül. Amennyiben az ajánlatkérő nem az eljárás során meghozott, ún. közbeneső döntésbe foglalja az érvénytelenséget megállapító bírálatát, a Kbt. 79. § (2) bekezdése értelmében az ajánlatkérő az érvénytelenségről a jogszabályban előírt minta szerint elkészített írásbeli összegezésben adhat tájékoztatást jogszerűen.

Az írásbeli összegezés az eljárást lezáró döntés nyilvános dokumentuma. Az összegezés – egyebek mellett – tartalmazza, hogy a közbeszerzési eljárás eredményes vagy eredménytelen volt-e, mely ajánlatok voltak érvényesek, melyek érvénytelenek, tartalmazza az ajánlatok értékelésének eredményét és a nyertes ajánlattevő, adott esetben a nyertest követő legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevő megjelölését. Amennyiben az ajánlatkérő módosítja az eljárást lezáró döntését, köteles egyúttal az összegezését is módosítani, és azt az EKR-ben megjelenítve közölni az ajánlattevőkkel.

A tárgyban az ajánlatkérő többször módosította a 2. közbeszerzési részt lezáró döntését, ezáltal az összegezését. Ez utóbbi kapcsán a Döntőbizottság rámutatott arra, hogy függetlenül az „összegezések” szá-

mától, a jogorvoslattal érintett 2. részben is kizárólag egy eljárást lezáró döntés joghatályos. A Kbt. 80. §-a szerinti előzetes vitarendezés jogintézmény funkciója az, hogy a közbeszerzési eljárásban teszi lehetővé adott esetben a jogsértés reparációját. Az előzetes vitarendezés célja ugyanakkor nem az, hogy az ajánlatkérő adott esetben újra elvégezze teljes körűen egy ajánlat érvényességi vizsgálatát, és olyan általános kérelmezői felvetésekre, mely szerint feltételezhetően van olyan ajánlatkérői előírás, melynek az ajánlat nem felel meg, egy részletes, tételes választ, kimutatást adjon arra vonatkozóan, hogy minden egyes előírását miként teljesíti az ajánlat. Az előzetes vitarendezési kérelemben feltehető ugyan általános kérdés, amelyre adhat az ajánlatkérő egy általános választ, azonban tudomásszerzési vélelem akkor alapítható a vitarendezésre, amennyiben a jogorvoslati kérelem részletes indokai, adott esetben kérelmi elemei kifejezetten megjelennek a vitarendezési kérelemben, és az ajánlatkérőnek módjában állt a konkrétan megjelölt jogsértéssel összefüggésben kialakítani az álláspontját. A Kbt. 80. § (3) bekezdése értelmében az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról köteles tájékoztatni a kérelmezőt. Amennyiben azonban a vitarendezési kérelemben foglaltakkal nem ért egyet, a sérelmezett döntését nem módosítja, nem vonja vissza, abban az esetben kizárólag a vitarendezési kérelemben sérelmezett döntés, nem pedig a vitarendezési kérelmet elutasító ajánlatkérői válasz támadható joghatályosan. A jelen esetben ugyanis az állított jogsértő döntést, a nyertes ajánlat érvényességét megállapító döntést nem a vitarendezési kérelemre adott válasz, hanem az eljárást lezáró döntés, formálisan az összegezés tartalmazza. Ennélfogva jogsértő esemény időpontjaként az eljárást lezáró döntést magában foglaló összegezés EKR-be történő feltöltésének időpontját, 2021. július 13. napját kell tekinteni.

A Döntőbizottság a Kbt. 148. § (3), (7) c), (7) d) da), (7a), (10) bekezdések rendelkezéseivel összefüggésben rámutatott arra, hogy a Kbt. 148. § (3) bekezdése alapján a jogorvoslati kérelem főszabály szerint a közbeszerzési eljárást lezáró döntés esetében a vélelmezett jogsértésnek a kérelmező tudomásra jutásától számított 10 napon belül nyújtható be. A Kbt. 148. § (7) bekezdés c) pontja, valamint a d) pont da) alpontja a Kbt. 148. § (3) – (4) bekezdése alkalmazásában speciális törvényi vélelmet állítanak fel, a kérelmezői tudomásszerzés időpontját meghatározott közbeszerzési eljárási jogintézményhez, az iratbetekintéshez vagy az előzetes vitarendezési

eljárás lefolytatásához köti. Amennyiben a közbeszerzési eljárást lezáró döntésben szereplő, a megtekintett iratokat érintő jogsértéssel kapcsolatban terjesztenek elő jogorvoslati kérelmet, az iratbetekintés befejezésének napját kell a jogsértés tudomásra jutása időpontjának tekinteni. Amennyiben a jogorvoslati kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek, és az ajánlatkérő az azzal kapcsolatos álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, a jogsértés tudomásra jutása időpontjának az ajánlatkérői válasz megküldésének időpontját kell tekinteni. A Kbt. 148. § (7a) bekezdése értelmében a vitarendezésre irányadó szabályok szerint kell megállapítani a tudásszerzési időpontot, amennyiben a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben iratbetekintésre, majd ezt követően előzetes vitarendezés kezdeményezésére is sor került.

A kialakult közbeszerzési jogalkalmazói gyakorlat szerint többszörös tudásszerzés nem lehetséges, a joggal való visszaélést tiltó alapelvet is figyelembe véve, a Kbt. 148. § (7) bekezdés da) pontjában szereplő vélelem nem szolgálhatja azt a célt, hogy a kérelmező ugyanarról a jogsértésről több alkalommal is tudomást szerezhessen. A fentiekben ismertetett kógens szabályozásból egyenesen következik, hogy egy konkrét időpontot kell a jogsértésről való tudásszerzésnek tekinteni, több időpont figyelembevételére nincs lehetőség. A jogorvoslati határidőt egy bizonyos tudásszerzési időponttól kell számítani.

Az 1-4. kérelmi elemek vonatkozásában a Döntőbizottság egyetértett az ajánlatkérő és az érdekelt azon jogi álláspontjával, mely szerint az előzetes vitarendezési kérelem nem tartalmazta a jogorvoslati kérelemben előadott konkrét, ténybeli és jogi indokait a nyertes ajánlat érvénytelenségének. A kérelmező az előzetes vitarendezési kérelmében csak általánosságban állította azt, hogy az érdekelt szakmai ajánlatában megajánlott eszköz nem felel meg a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban előírt műszaki követelményeknek. Ennek megfelelően az ajánlatkérő csak általánosságban tudott választ adni arra, hogy álláspontja szerint a megajánlott eszköz teljesíti a műszaki előírásait. A Döntőbizottság már a D.360/2/2021. számú hiánypótlási felhívásában figyelmeztette a kérelmezőt arra, hogy a Kbt. 3. § 16. pontjában foglaltak alapján a nyertes érdekelt ajánlatának műszaki/szakmai tartalma vonatkozásában különböző ténybeli indokból támadja az érvényességet, a jogszerű bírálatot, az eljárást lezáró

döntést. Ennél fogva a kérelemben minden egyes kifogásolt műszaki/szakmai ajánlati tartalom vonatkozásában önálló kérelmi elemet terjesztett elő. A Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont szerinti törvényi vélelemre kizárólag abban az esetben alapítható tudásszerzési időpont, amennyiben a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek. Tényszerűen ugyanakkor megállapítható, hogy az előzetes vitarendezési kérelemben nem jelölték meg az érvénytelenség indokaként azt, hogy az ajánlat nem felel meg „megfelelő szellőzés biztosítása állítható magasságú polcok elválasztókkal”, „perforációra”, „szabályozott töltés lehetősége beépített sequencer által” feltételnek. Az előzetes vitarendezés mindösszesen arra irányult, hogy az ajánlatkérő általánosságban tekintse át az érdekelt által benyújtott közbeszerzési dokumentumokat, és vizsgálja meg, hogy megfelelnek-e az előírásoknak. Konkrét előzetes vitarendezési kérelem hiányában az ajánlatkérő sem adott választ kifejezetten a jogorvoslati kérelemben tételesen megjelölt, a fentiekben idézett előírásoknak való nem megfelelés körében.

A 4. kérelmi elem kapcsán a Döntőbizottság a hiánypótló és a további, írásbeli nyilatkozattal pontosított jogorvoslati kérelem tartalma alapján a következőket állapította meg. A kérelmező úgy fogalmazott, hogy az érdekelt „bianco ajánlatot tett”, ugyanis a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban rögzített műszaki követelménynek megfelelő készülékkel még nem rendelkezett az ajánlattétel időpontjában. A kérelem alapján a Döntőbizottság tényszerűen rögzítette, hogy az érdekelt az ajánlattételi határidőben benyújtott ajánlatában beazonosíthatóan megjelölte a gyártmány, típus szerint megnevezett készüléket. Nyilatkozott arról, hogy maga az érdekelti gazdasági társaság minősül a termék gyártójának, megadta az interneten is fellelhető, részletes gyártói termékleírás elektronikus elérhetőségét is, egyúttal a gyártói leírást az ajánlatban is csatolta. Ez utóbbi dokumentum részletes adatot tartalmazott arra vonatkozóan, hogy a megajánlott készülék rendelkezik a műszaki specifikációban előírt paraméterekkel. Az érdekelt a hiánypótlásában benyújtotta az ajánlattételi határidőt megelőző keltezésű gyártói megfelelési nyilatkozatot. A kérelmező nem vitatta annak tényét, hogy az érdekelt rendelkezett a megajánlott eszközzel, nem vitatta azt sem, hogy ez az eszköz rendelkezik CE minősítéssel. A kérelmező ténylegesen arra tekintettel állította az érvénytelenséget, hogy a megajánlott eszköz nem felelt meg az ajánlattétel

időpontjában valamennyi műszaki kötelező feltételnek. Ennek kapcsán a Döntőbizottság rámutatott arra, hogy a kérelmező részben az 1-3. kérelmi elemekben kifogásolt műszaki jellemzőknek való nem megfelelést állította, másrészt példalózó jelleggel hivatkozott még arra, hogy az ajánlattétel időpontjában a készülék fizikai megjelenése, elválasztók hiánya, földelés hiánya, töltőegység nem megfelelése stb. okán nem teljesíti az érvényességi feltételeket. Ez utóbbi vonatkozásában a Döntőbizottság rámutatott arra, hogy a jogorvoslati eljárásnak nem az a célja, hogy a Döntőbizottság teljeskörűen átvizsgálja az ajánlatot, ellenőrizze valamennyi ajánlattételi feltételnek való megfelelést, és amennyiben fellel olyan hibákat az ajánlatban, amelyeket az ajánlatkérőnek kellett volna azonosítania, a Döntőbizottság végezze el a jogszerű bírálatot. A kérelem tehát nem felel meg egyrészt annak a feltételnek, hogy az kifejezett, egyértelmű ténybeli és jogi indokát tartalmazza az érvénytelenségnek, másfelől az 1-3. kérelmi elemek alapján már azonosított ajánlati hibát sérelmez. A Döntőbizottság tényszerűen megállapította továbbá, hogy a 4. kérelmi elemben megjelöltek szintén nem azonosíthatóak kifejezetten az előzetes vitarendezési kérelemben foglaltakkal, tekintettel arra, hogy a vitarendezést a kérelmező azon indokból kezdeményezte, hogy meg nem nevezett műszaki feltételeknek vélhetően nem felel meg az ajánlattétel időpontjában a megajánlott készülék.

Összegezve a fentieket, a jogsértő eseményről való tudomásszerzés időpontjának az előzetes vitarendezési kérelemre történt válaszadás napja nem, hanem kizárólag az iratbetekintés időpontja, 2021. július 15-e fogadható el. Ezen időponttól számított 10 napos jogvesztő határidő lejártát követően terjesztette elő 2021. július 30-án a jogorvoslati kérelmét a kérelmező. Erre tekintettel a Kbt. 148. § (7) bekezdés c) pontjára alapítottnak sem állapítható meg a jogvesztő határidő megtartottsága. Ennek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem elkésett, az érdemi elbírálásnak eljárási jogi akadálya áll fenn.

A kérelmező a jogorvoslati eljárás során előterjesztett beadványában indítványozta, hogy a Döntőbizottság a kérelemben vitatott kört meghaladóan hivatalból vizsgálja meg, hogy az érdekelt által megajánlott eszköz megfelel-e a vonatkozó érintésvédelmi jogszabályokban és szabványokban rögzített kötelező előírásoknak, és e körben is hozzon döntést az érvényességről, a bírálat jogszerűségéről.

A Döntőbizottság mellőzte a jogorvoslati eljárás kiterjesztését. Rámutatott arra, hogy a Kbt. 158. § (1) bekezdése értelmében az eljárás kiterjesztése a Döntőbizottságnak csak lehetősége és nem kötelezettsége. Hivatalból kiterjesztés iránt kérelmet a jogorvoslati eljárás kérelmezője nem nyújthat be, arra indítványt joghatályosan nem tehet. Az érintésvédelmi előírásoknak való megfelelés vonatkozásában a kérelmezőnek jogszerűsége nem volt, a jogvesztő határidőn belül kérelmet nem terjesztett elő, sőt kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy e körben nem kíván jogorvoslattal élni. A jóhiszemű joggyakorlás követelményével sem áll összhangban az olyan kérelmezői magatartás, amellyel a tényállás lényegi változatlansága mellett utólag, a korábbi álláspontját megmásítva a hivatalból kiterjesztés útján kíván a szerződés elnyerése iránti érdekeinek érvényt szerezni.

A Döntőbizottság a fentiek alapján az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette a jogorvoslati eljárást.

A Döntőbizottság határozata ellen a kérelmező nyújtott be keresetet a bírósághoz.

A Fővárosi Törvényszék a 2022. március 29-én kelt 103.K.706.843/2021/9. számú ítéletében a keresetet a következő indokokkal elutasította.

A kereset nem alapos.

A bíróság a közigazgatási jogvitában, a Kp. 2. § (4) bekezdésére figyelemmel, a Kp. 85. § (1) és (2) bekezdése szerint a kereseti kérelem korlátai között, a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta a Döntőbizottság végzésének jogszerűségét, a per megindításakor hatályos Kp. szabályai szerint eljárva. A bíróság a Kp. 124. § (5) bekezdése alapján egyszerűsített perben, tárgyaláson kívül járt el.

A bíróság a felperes keresete alapján azt vizsgálta, hogy az alperes a jogorvoslati kérelem előterjesztésének jogvesztő szubjektív határidőkre vonatkozó általa figyelembe vett jogszabályi rendelkezéseket tévesen értelmezte-e és jogszerűen alkalmazta-e.

A bíróság megállapította, hogy a Kbt. 148. § (3) bekezdés, a Kbt. 148. § (7) bekezdés c) pontja, a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpontja, a Kbt. 148. § (7a) bekezdés, a Kbt. 148. § (10) bekezdés rendelkezései értelmében az első eldöntendő kérdés az volt, hogy a

felperes a jogorvoslati kérelmében az ajánlatkérő mely döntését támadta, mert a szubjektív határidő alkalmazandó mértéke a jogorvoslattal támadott döntés típusától függ, és nem a tudomásszerzés idejétől vagy módjától. Ebből következően egy összegezésben megjelenített közbeszerzési eljárást lezáró döntés ellen kezdeményezett jogorvoslat esetében mindig a Kbt. 148. § (3) bekezdés első mondatának 2. fordulata alkalmazandó, függetlenül attól, hogy a jogsértésről való tudomásszerzés időpontja a kérelmező tényleges tudomásszerzése vagy valamely törvényi vélelem alapján kerül meghatározásra. Erre az alperes helytállóan hivatkozott a védiratában.

A jogorvoslati kérelem tartalma és az abban foglalt konkrét döntésre irányuló kérelem alapján megállapítható volt, hogy a felperes a bírálattal és annak eredménye jogszerűségével szemben fogalmazta meg érveit, és a nyertes ajánlat érvénytelenségét állította. A jogsértő esemény időpontjaként ezért az eljárást lezáró döntést magában foglaló összegezés EKR-be történő feltöltésének időpontját, 2021. július 13-át kellett tekinteni. Nem volt elfogadható az a felperesi hivatkozás, hogy nem az eljárást lezáró döntést, hanem az előzetes vitarendezésre adott válasz jogszerűségét támadta valójában, mert amennyiben az ajánlatkérő a vitarendezési kérelemben foglaltak alapján a sérelmezett döntését nem módosítja, nem vonja vissza, abban az esetben a vitarendezési kérelemben sérelmezett döntés támadható jogorvoslattal joghatályosan, nem a vitarendezési kérelmet elutasító ajánlatkérői válasz, amelyre az alperes helyesen mutatott rá, másrészt az a jogorvoslati kérelem tartalmával ellentétben állt volna. A fentiekből következően a jelen esetben a Kbt. 148. § (3) bekezdése második fordulója szerinti 10 napos határidő volt az alkalmazandó.

Figyelemmel arra, hogy az a felek között nem volt vitatott, hogy a jelen esetben a felperes részéről iratbetekintésre és előzetes vitarendezésre is sor került, amely alapján az ajánlatkérő intézkedést nem tett, annak eldöntéséhez, hogy a Kbt. 148. § (7) bekezdés c) pontja, vagy a d) pont da) alpontja szerinti tudomásszerzési időre vonatkozó vélelem szabálya alkalmazható-e, második kérdésként azt kellett megválaszolni, hogy van-e „a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben kezdeményezett” előzetes vitarendezési kérelem. Az alperes ezért helyesen vizsgálódott e körben, és jogos okkal vetette össze ennek megállapítása érdekében az előzetes vitarendezési kérelem és a jogor-

voslati kérelem tartalmát. A felperes előzetes vitarendezési kérelme tartalmának elemzésére tehát nem abból a célból került sor, hogy annak megfelelőségét az alperes vagy a bíróság utóbb megítélje, kifogásolja, hanem mert a két kérelem tartalmának összevetése alapján állapítható az meg, hogy teljesülnek-e a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpontja szerinti jogszabályi feltételek. Tekintettel azonban arra, hogy az előzetes vitarendezésben a felperes általánosságban állította, vitatta a megajánlott termék megfelelőségét, és kérte az ajánlat további vizsgálatát, abban az 1-3. jogorvoslati kérelmi elemek szerinti konkrét jogsérelmi hivatkozási tartalom nem volt azonosítható. Figyelemmel arra, hogy a kérelmek azonossága tekintetében a felperes a keresetében nem fejtett ki érveket, a 4. jogorvoslati kérelem azonosságára vonatkozó alperesi megállapítást sem vitatta, ezért a bíróság – a kereseti kérelem fent hivatkozott korlátaira figyelemmel – e körben nem végezhetett vizsgálatot. Mindezt figyelembe véve azt állapította meg, hogy az alperes helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy nem valósult meg a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpontja szerinti azon fordulat, hogy „kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek”. A két pont tartalmi összefüggése okán ezért a Kbt. 148. § (7a) bekezdés szerinti vélelem alkalmazása is kizárható volt.

A határidő tartama tekintetében irreleváns volt az a kérdés, hogy a felperes miből szerzett tudomást a megfelelő előzetes vitarendezési kérelem előterjesztéséhez szükséges információkról. A felperes ezért tévesen érvelt azzal, hogy pusztán az összegezés tartalma alapján nem lett volna abban a helyzetben, hogy a nyertes ajánlattevő által megajánlott termék műszaki tartalmát érdemben vitatni tudja, az iratbetekintés által jutott azokhoz a többletinformációkhoz, hogy előzetes vitarendezést, majd jogorvoslati eljárást kezdeményezzen, ezért a 15 napos határidő az alkalmazandó. Ilyen következtetés a fent idézett rendelkezésekből nem vonható le okszerűen. Az iratbetekintésnek és abból való tudomásszerzésnek a Kbt. 148. § (7) bekezdés c) pontja alkalmazása tekintetében van jelentősége, amelyet az alperes – lévén annak a pontnak valamennyi eleme teljesült – helytállóan vett alapul a határidőszámítás kezdő időpontja meghatározásához. Amennyiben a közbeszerzési eljárást lezáró döntésben szereplő, a megtekintett iratokat érintő jogsértéssel kapcsolatban terjesztenek elő jogorvoslati kérelmet, az iratbetekintés befejezésének napját kell a jogsértés

tudomásra jutása időpontjának tekinteni. Figyelme vehető előzetes vitarendezés hiányában jogszerűen állapította meg az alperes, hogy a jelen esetben is az iratbetekintés befejezésének napja tekinthető a 10 napos jogorvoslati határidő kezdő időpontjának, és amelytől számított 10 napos jogvesztő határidő lejárt a felperes jogorvoslati kérelme elkésztése miatt.

Az alperes végzése ezért nem volt ellentétes a Kbt.-vel, és nem fosztotta meg a felperest a jogorvoslati jogától. A jogorvoslati jog a jogszabályi követelmények betartása mellett gyakorolható, a jogvesztő jogorvoslati határidő elmulasztásának jogkövetkezményét az alperes köteles volt levonni. A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság felperes által a saját álláspontja alátámasztásaként hivatkozott 14.K.27.343/2016/30. számú ítélete sem bármely tartalmú előzetes vitarendezés kapcsán rögzítette, hogy tudomásra jutás tekintetében amennyiben iratbetekintésre is sor kerül - az előzetes vitarendezés az irányadó.

Az alperes döntése nem a felperes előzetes vitarendezési kérelme hiányosságán, hanem a két kérelem azonosságának hiányán alapult, amellyel szemben azonban elfogadható érveket, konkrét tényeket a felperes a perben nem hivatkozott, és nem is bizonyított. A felperes értelmezte részben tévesen a végzés indoko-

lását, amikor a jogorvoslat és az előzetes vitarendezés intézményeinek összemosását róta fel az alperesnek, illetve amikor az előzetes vitarendezést indító kérelem részletességére vonatkozóan tett megállapításokat. A végzésben levezetett jogi érvelés jól követhető és egyértelmű volt, az említett hiányosságot a bíróság nem észlelte.

A fentiek alapján felperes alaptalanul sérelmezte a végzésben idézett jogszabályok értelmezése összefoglalásának szükségességét, és vitatta a jogértelmezés jogszerűségét. Nem helytálló jogértelmezés eredményeként, megalapozatlanul állította, hogy a Kbt. 148. § (3) és (7) bekezdése szerinti szabályokat is figyelembe véve, a jogorvoslati határidőket bárhogyan is számolva, a nyitva álló törvényi határidőn belül terjesztette elő a jogorvoslati kérelmét. Az elkésztett jogorvoslati kérelem alapján megindított eljárást - a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja és 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján - az alperes jogszerűen szüntette meg.

Az alperes jogszerű döntése ellenében a kereset nem vezetett sikerre, ezért a bíróság - a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján - a teljes körben alaptalan keresetet elutasította.